

KRAKUS.

SOBOTA 23 MARCA 1822. *NUMER* 59.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1158 Polacy pod Bolesławem Kędzierzawym, zbiwszy pokilkakroć wojska cesarza Fryderyka Barbarossy nad Odrą, zyskali pokój chwalebny.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Listy z Wiednia ostatnią pocztą nadeszłe do Krakowa, niosą niespodzianą wiadomość: *że wojna pomiędzy Rossyą i Turcyą wybuchła niezawodnie.* Podobieństwo do tego, zdaje się mocno popierać, ów list z *Krajowa* poprzednio ogłoszony, donoszący o nagłem spieszeniu wojsk tureckich nad brzegi Prutu.

W operetce wczorajszej *Klarynecik Magnetyczny*, Pani Szymkaiłowa szczególniej zachwyciła Publiczność, że pierwszy raz śpiewającą w roli Joasi słyszeć się dała; co dowodzi jej gorliwe usiłowania, któremi ożywiona: przykłada się do muzyki, aby nawet i w operach użyteczną być mogła.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanja. Oto jest mowa króla hiszpańskiego, którą miał przy otwarciu zwyczajnych Kortezów, pod prezydencyą jenerała Rjego, w dniu 1. Marca: " Panowie Deputowani! Uro-

„ czyste otwarcie nowego zgromadzenia ciała prawodawczego, „ pociechą mię napełnia. Z przekonaniem dzielę uczucia całego „ narodu, którego życzeń tak godnymi jesteście tłomaczami „ Zgromadzenie to wasze, przekona na nowo, świat o tęgości rządu „ konstytucyinego! — jest dowodem zaufania i niezachwianej pewno- „ ści z jaką postępujemy w przedsięwziętym zawodzie! Pier- „ wsze kroki wszelkiej odmiany polityczney są trudne, trafiaią „ bowiem na zawady, które są nieodzownym skutkiem zmiany „ szczęścia, nadziei i opinii. Wciągu dwoch lat odrodzenia na- „ szego pod tarczą konstytucyi, źle myślący usiłowali zawichrzyć „ ojczyznę lecz stałość narodu hiszpańskiego, potrafiła im „ dać odpór z którego się pochlubić może, i być wzorem dla „ przyszłych wieków. — Stosunki nasze z innemi mocarstwami „ zapowiadają stały pokoj, którego nic zachwiać niepotrafi. Z „ pociechą oświadczyć mogę Kortezom, że wszelkie sprzeczne „ w tym rodzaju pogłoski, niezasługują na wiarę i są tylko o- „ wocem nikczemnych usiłowań nieprzyjaciół ojczyzny, aby osła- „ bić ducha narodowego, siejąc nieufność i niezgodę!

” Wewnętrzny stan narodu, niemoże jeszcze się cieszyć „ widokiem znakomitych ulepszeń. Ministrowie zdadzą sprawę „ kongressowi i razem usprawiedliwią działania swoich gałęzi. „ Pozostaje mi jeszcze jedna pociecha, wynurzyć wam moją nadzieję: „ że mądrość wasza i duch który jej przewodniczy; potrafią „ ustalić dzieło powszechnego dobra i ściślej połączyć ogniwa, „ kojarzące z sobą Hiszpanów. Uwieńczą one silnem współdziałaniem „ Kortezów, stałością i wytrwaniem, charakteryzującemi naród hisz- „ pański; nasze wspólne usiłowania, których jedynym jest celem „ *wolność i sława ojczyzny!* „ —

Prezydent [Riego, w mundurze adjutanta królewskiego,] odpowiedział między innemi, w imieniu kortezów: ” Wszy- „ stko cokolwiek z strony WKMci rozwadze naszej poruczone „ zostanie, ściśle zgłębić nieomieszkamy, aby pokazać Europie „ że prawdziwa władza i wielkość monarchy, zawisłą od posza-

„ nowania świętości Praw! Uprzątniemy wszełkie zawady, jakie-„ by dobrej sprawie narodu, zgodnej z sercem WKMci, na prze-„ szkodzie stać mogły. „

Podczas przybycia do sali i powrotu do zamku, radosne okrzyki rozlegały w stolicy: "*Niech żyją Kortezowie! Niech „ żyje Król i Naród Hiszpański!*

Przy sprawdzaniu wyboru deputowanych do zgromadzenia Kortezów, xiąże *del Parque*, znalazł wiele trudności, z powodu że jest szambelanem królewskim, a zatym jako urzędnik uważany. Utrzymał się atoli skoro dowiodł, że tylko jest *tytularnym.* — Prawo względem wolności druku, petycyi i zgromadzeń politycznych, przyjęte i ogłoszone zostało, które nieomylnie położy tamę wielu nieporozumieniom. — Król mianował nowych ministrów. —

Francya. Prawo względem wolności druku, z małemi odmianami, tylko co do wyrazów, przyjęto w Izbie Panów. — Dziennik Paryzki uznaje potrzebę zniesienia missyi, jako wzniecających tyle sporu. — Jeszcze 8 marca nieustawały w Paryżu niespokojności, którym towarzyszyły wywoływania: "Niech żyie wolność! Niech żyje naród!„ — Urzędnicy policyjni musieli ustąpić rozhukanej młodzieży, dopiero wojsko ją uciszyło. — Deputowanego *Dunon* z strony ultraroialistów, który mówił: że naczelnicy rozruchów mieli zamiar opanować bank narodowy, wyśmiewając lewa strona liberalistów; uznała zdolnym do straży i obrony *kapitolium rzymskiego.....* Wiadomo że krzyk Gęsi, uratował je raz od napaści nieprzyjacielskiej, a zatym Pana *Dunon* pod tą grzeczną postacią wymowy, nazwano po prostu gęsią. — Wielu podobnych ulicznych kłutni, dają gorszący przykład niektórzy reprezentanci narodu francuzkiego z obojej strony. — Bertona nieschwytano. Nawet żandarmerja w Thuars wywoływała z rokoszanami: *Niech żyje Cesarz!* Wielu niechętnych z *Nantes* niespodzianie miasto opuścili i udali się do rokoszan-Bertona, o których niema je-

szcze urzędowej wiadomości, aby byli zupełnie rozproszeni; owszem słychać iż wojsko krolewskie już raz pobili, i coraz bardziej się wzmagają. -- Wielu urzędników policyi paryzkiej oddalono ze służby.

Anglja. P Hume, opozycyonista skarbowy, miał odebrać „ list od rokoszan Jrlandzkich tej treści: " Szanujemy i kochamy króla „ szanujemy prawa; ale powstaiemy jedynie przeciwko nadużyciom, „ duchownych i posiadaczów dóbr, którzy nas jak pijawki wy-„ sysają. -- Coż mieliśmy uczynić nieszczęśliwi? któż nędzę na-„ szą wystawił parlamentowi? Kto miał donieść mu, że tak nę-„ dzne i nieszczęśliwe istoty znajdują się na ziemi? Nie ustra-„ sza nas kara śmierci, ani zawieszenie prawa *Habeas corpus*; „ wolemy ginąć od miecza, jak od głodu; ta śmierć gorszą jest „ od katowskiej! Znieście dziesięciny, a będziemy posłuszni!„ -- Podpisano: *Rock ubogi Wieśniak.* -- Mordy, pożogi i rozboje, zamiast ustawać, coraz się bardziej szerzą w nieszczęśliwej Jrlandyi.

ROZMAITOŚCI.

Wiadomości z Morei ciągle są pomyślne dla Greków. -- Rossya z Szwecyą, a Anglia z Danią, weszły w oddzielne przymierza. -- Słychać znowu o kongressie, pomiędzy Rossyą, Austryą, Anglią i Prussami względem spraw Grecyi. -- W Portugalii ma także nastąpić zmiana ministrów. -- Sprawa testamentu Napoleona, trwa ciągle w trybunale paryzkim. -- Bandera narodowa Mexyku, jest trojkolorowa: zielona, biała i czerwona. -- Anglia ma 40,000 armat na morzu. -- W krotce Ameryka połnocna, uznać ma niepodległość południowej. --

